

LLENGUA CATALANA

**Activitats de reforç d'estiu
per a alumnes de sisè de primària**

NIVELL INTERMEDI

Noms i cognoms: _____

Nom del centre de procedència: _____

ATENCIÓ: No cal que imprimeixis aquests fulls, pots escriure les preguntes i les respostes en una llibreta i després fer-ne un dossier que hauràs de portar a l'institut la primera setmana de setembre.

COMPREENSIÓ LECTORA I EXPRESSIÓ ESCRITA

Llegeix els textos que tens a continuació i respon les preguntes que hi ha a sota.

Text 1: Plutó

Abans d'agost de 2006, es deia que hi havia nou planetes que giraven al voltant del Sol: Mercuri, Venus, la Terra, Mart, Júpiter, Saturn, Urà, Neptú i Plutó. A partir d'aquella data, la Unió Astronòmica Internacional va decidir que Plutó no pertanyia a la categoria dels planetes sencers, sinó que era un planeta nan.

Aquest canvi obeeix a una nova definició del terme "planeta". Actualment hi ha tres condicions perquè un objecte de l'espai pugui rebre l'apel·lació de planeta:

- 1) Ha d'orbitar al voltant del Sol.
- 2) Ha de tenir prou gravidesa per mantenir una forma gairebé rodona.
- 3) La seva gravidesa ha d'haver atret gairebé tot all que s'hi desplaçava a prop mentre rotava al voltant del Sol, a fi que la seva ruta sigui lliure.

Plutó orbita al voltant del Sol, gairebé és rodó i mantindrà aquesta forma, per la seva orbita al voltant del Sol no és lliure d'obstacles. En el seu camí orbital té molts objectes al voltant.

Atès que no respecta aquesta tercera regla, Plutó no pot considerar-se un planeta, sinó un planeta nan.

Els planetes que giren al voltant d'una estrella diferent del Sol reben el nom d'"exoplanetes". Fins ara, se n'han vist més de dos-cents quaranta. La majoria són enormes, molt més grossos que la Terra.

El desembre de 2006, el satèl·lit Corot fou enviat a l'espai. La qualitat dels detectors de Corot permetrà descobrir exoplanetes molt més petits que fins ara, d'una mida dues vegades la dimensió de la Terra. El 2007, per mitjà d'unes altres tècniques, es va detectar un planeta d'aquestes característiques: el Gliese 581c.

Adaptat La clau secreta de l'univers. Lucy & Stephen Hawking. Ed. Montena.

1. Marca amb una creu la resposta correcta.

☐ Plutó és un planeta. ☐ Plutó és un planeta nan.

2. Escriu el nom dels vuit planetes.

3. Completa les oracions següents amb les paraules adequades.

Els planetes orbiten al voltant del _____

En el seu camí, Plutó _____

El satèl·lit Corot fou enviat a l'_____ per descobrir exoplanetes.

4. Què són els exoplanetes?

5. Marca amb una creu la resposta correcta.

☐ El Gliese 581c és un satèl·lit. ☐ El Gliese 581c és un planeta. ☐ El Gliese 581c és una

estrella.

Text 2: Ramon Llull

Ramon Llull és el nostre escriptor més universal: va ser el primer gran escriptor català, a més a més, de filòsof i missioner.

Va néixer a la Ciutat de Mallorca entre 1232 i 1235 –no sabem l'any exacte–, on els seus pares s'havien instal·lat després de la conquesta de l'illa per Jaume I.

Als catorze anys entrà al servei d'aquest rei com a patge i rebé una educació cortesana i cavalleresca. Més tard, va ser anomenat preceptor de l'infant en Jaume, que en ser proclamat rei –Jaume II– l'anomenà senescal de la cort.

Abans de complir vint-i-cinc anys es casà amb Blanca Picany i tingueren un fill i una filla, però en fer-ne trenta decidí dedicar la seva vida a Déu. Després d'una llarga peregrinació a Roma i Terra Santa, tornà a Mallorca on, durant nou anys, estudià llatí i teologia cristiana, alhora que un musulmà l'instruïa en la seva doctrina i li ensenyava àrab. Aquests estudis li van permetre dur a terme la seva tasca missionera en terres d'Àfrica, ja que el seu objectiu era aconseguir la conversió dels sarraïns.

L'any 1276 Jaume II fundà el monestir de Miramar, a petició de Ramon Llull, per acollir un col·legi de llengües orientals per a missioners.

En una època en què la gent viatjava poc, Llull va recórrer França, Itàlia, el Nord d'Àfrica i la Mediterrània Oriental. Escrigué en tres llengües: català, llatí i àrab.

L'obra de Ramon Llull té dos objectius molts clars: augmentar l'amor a Déu en els qui ja el posseeixen i encendre el cor dels infidels que el desconeixen. Entre les seves obres més divulgades podem destacar el *Llibre de les bèsties*, el *Llibre de l'ordre de cavalleria*, el *Llibre de les meravelles*, *Doctrina pueril*, *Llibre d'Amic i Amat*...

Devers l'any 1316 ,va ser apedregat a Tunísia mentre predicava. Uns mercaders el recolliren i el portaren cap a Mallorca, es creu que va morir dins l'embarcació. Fou enterrat a l'església de Sant Francesc de Palma.

1. Quin tipus d'educació rebé Ramon Llull?

2. Relaciona cada paraula amb el seu significat.

Senescal	Mestre, persona que ensenya.
Preceptor	Majordom major de la cort.

3. A quins dos monarques serví Llull? De quina forma va servir cada un?

4. Què estudià després dels trenta anys?

5. Quins eren els dos objectius dels seus escrits?

6. Anota el nom de cinc llocs que visità Llull.

7. Subratlla el nom de les obres de Ramon Llull.

Llibre de les bèsties	Tirant lo Blanc	Llibre de l'ordre de cavalleria
El Llibre de les meravelles	Jocs d'ordinador	Llibre d'Amic i Amat
La lluna i els seus cràters	Doctrina pueril	Mapa de la Mediterrània

8. En quin any va morir Ramon Llull?

9. On fou enterrat?

Text 3: Monstres marins d'ahir i d'avui

Els mariners de tots els temps han contat històries fantàstiques sobre monstres marins.

El medi marí ofereix avantatges i inconvenients a aquests animals. Un dels millors avantatges és que el mar permet l'evolució d'animals gegantins, ja que aquests no han de suportar el seu pes per desplaçar-se. Un altre gran avantatge és la mida: la seva

grandària és una arma d'intimidació per evitar atacs de qualsevol altre animal. Els inconvenients són: la necessitat d'ingesta continua d'aliment i el fet que la seva reproducció és lenta: el període de gestació és llarg i només tenen una cria per part.

Els monstres d'ahir:

Els ictiosaures eren un grup de rèptils marins vivípars i carnívors, que feien d'1 a 15 metres de longitud. Sorgiren fa uns 230 milions d'anys i es van extingir fa uns 70 milions d'anys. S'han trobat restes seves fossilitzades per tot el món.

Els tylosaures pertanyen a un grup de rèptils marins carnívors d'uns 10 a 13 metres de longitud. Visqueren fa uns 140 milions d'anys; van ser contemporanis dels dinosaures. Els seus fòssils s'han descobert als Estats Units i a Nova Zelanda.

Els monstres d'avui:

Les balenes blaves són els animals marins més grans que existeixen avui en dia; poden arribar als 33 m de longitud. Són animals pacífics i molt intel·ligents. S'alimenten de "gambetes" diminutes, el krill, que recullen filtrant l'aigua amb les barbes que tenen a la boca. Poden consumir-ne unes 3 tones al dia. Aquests animals estan en perill d'extinció per la caça indiscriminada que practiquen alguns països.

Els calamars gegants més grans que s'han trobat al món fan uns 18 m de longitud i pesen devers 1000 kg. Una curiositat és que els mascles tenen un òrgan sexual de 75 cm i un altre de recanvi per si el perdessin. Els seus pitjors enemics són els catxalots i les ones de freqüència mitjana utilitzades en exploracions geològiques marines.

Adaptat de <http://www.portaleureka.com/>

1. Quins avantatges ofereix el medi marí als animals gegants?

2. Quins inconvenients tenen aquests animals?

3. Pinta amb un color vermell els monstres d'ahir i amb color verd els monstres d'avui.

☐ ictiosaures ☐ balenes blaves ☐ calamars gegants ☐ tylosaures

4. Relaciona els metres que pot arribar a assolir cada animal amb el seu nom.

15 metres	calamars gegants
13 metres	balenes blaves
33 metres	ictiosaures
18 metres	tylosaures

5. Digues el tipus d'alimentació de cada animal.

Ictiosaures:

Tylosaures:

Balenes blaves:

Calamars:

6. Per què estan en perill d'extinció les balenes blaves?
7. Quina curiositat tenen els calamars gegants?
8. Quins són els pitjors enemics dels calamars gegants?
9. Quin monstre marí t'ha interessat més? Per què?
10. Fes una descripció de cent paraules, com a mínim, d'un monstre marí inventat per tu.

Text 4: Onomatopeies!!!

O-no-ma-to-pe-ia és una paraula llarga i rara. Per cada dia usem onomatopeies, gairebé sense adonar-nos-en. I què són? És ben fàcil: són paraules que imiten els renous que sembla que fan els animals, els objectes o les persones quan realitzen alguna acció. *Toc-toc, piu-piu, glu-glu...*

D'onomatopeies n'hi ha en totes les llengües del món, per ,a l'hora de transcriure un so per formar una onomatopeia, no tots els idiomes ho fan igual. Així, podem dir que els cans mallorquins fan *bup-bup*, mentre que els castellans fan *guau-guau*, que les ovelles a Mallorca fan *mee!* i Catalunya fan *bee!*

Ben segur que t'hauràs fixat que les onomatopeies són les primeres paraules que aprenen a dir els infants petits. En el llenguatge infantil un *bup-bup* és un gos, un *ding-dong* un timbre i en fer-se mal és fan *oioi*. A Mallorca, d'un nadó en solien dir "un infant d'uè", perquè solen ser plorans i fer *uè, uè, uè!*

Les onomatopeies són especialment divertides per la seva expressivitat. Per això , quan s'inclouen en un text, li donen força, el fan més entenedor. Per exemple, en acabar de contar una rondalla fem servir onomatopeies: "*i el conte està acabat, catacric-catacric, i sense ales ha volat, catacric-catacric*".

Fixa't que tu mateix fas servir onomatopeies sovint quan contes alguna cosa: un acudit, una pel·lícula, un fet que ha passat al pati de l'escola. A més, pots escoltar-ne moltes en els anuncis de la televisió, perquè aporten informació continguda en una sola paraula. És per això que les onomatopeies són un dels recursos més usats en el món dels còmics.

Sovint també trobem onomatopeies en els embarbussaments: *Pim, pam, sivella de plata, Pim, pom, sivella de plom*.

Adaptat d'"Onomato... què?" Caterina Valriu. *Esquix*, núm. 22.

1. Quines llengües del món tenen onomatopeies?

2. Elegeix la resposta correcta.

guau-guau miau-miau bee! meel bup-bup mèu, mèu

Els gossos mallorquins fan

Els gossos castellans fan

Les ovelles mallorquines fan

Les ovelles catalanes fan

3. En el llenguatge infantil, a vegades, s'utilitzen onomatopeies per anomenar alguns elements. Anota quines paraules explica el text que s'utilitza per anomenar:

Un gos:

Un timbre:

Un nadó:

Fer-se mal:

5 Què aporten les onomatopeies als textos?

6 Quins tipus de textos utilitzen moltes onomatopeies?

7 Quines onomatopeies sols fer servir tu?

Text 5: El llop dalt del turó

Llegeix aquest conte i escriu el que et demanem més endavant

El llop va fer carreres perllongades fins que es va aturar a beure en un rierol. El llop, dalt del turó, es va deixar raspallar el pelatge pel vent. Va observar les ombres dels núvols sobre les faldes de les muntanyes i va respirar profundament les olors del bosc. El llop va mirar per últim cop aquell paisatge i va girar cua tot buscant amb l'olfacte el camí que havia triat. La caça s'acabava i va pensar que potser la vida dels gossos era preferible a la vida salvatge.

El llop va creuar camps, prats, rius i altre cop muntanyes fins que va arribar a les portes de la ciutat. Aleshores, el llop es va posar una pell de gos i es va perdre per carrerons. Aviat, però, va poder veure que els gossos anaven lligats amb corretges i que només en els parcs els deixaven córrer. Va veure gossos tancats als balcons. Cadells rere aparadors de botigues, esperant ser comprats. Va veure gossos abandonats amb la cua entre les cames. I va observar com menjaven pinso i havien perdut el gust de la caça. Aquella nit, malgrat haver-hi lluna plena, el llop no va poder udolar. L'endemà, el llop disfressat de gos va remenar escombraries per no morir-se de gana. Va rondar pels carrers, brut i cansat, fins que un nen, que feia dies que el veia travessar la plaça vella, es va encapritxar d'ell i se'l va emportar a casa. Els pares del nen, després d'alguns estira-i-arronsa, el van acceptar. I el llop disfressat de gos va començar a portar una vida regalada. No passava fred. Ningú no l'empaitava. Cada dia menjava el que li abocaven i, a canvi, només havia de remenar la cua quan tornava la família a casa. A poc a poc, les ganes de fer llargues carreres, d'ensumar, de cercar la caça es van anar difuminant. Un dia, però, la família va sortir al camp. I el llop, de seguida, va notar la rosada llepant-li el ventre, les olors del bosc, la terra fresca, i se li va despertar l'instint de la caça.

Aleshores va veure la seva imatge reflectida a un riu i no es va reconèixer. De cop i volta, enfurismat, va intentar treure's la pell que l'ocultava, però no podia, la portava massa arrapada. El llop es va enrabiar. I la família, en veure'l així, va pujar al cotxe tota espantada i el va abandonar. D'una estrebada, a la fi, el llop es va poder arrencar la pell que l'asfixiava. Va respirar profundament omplint-se els pulmons. I va córrer sense parar fins que va trobar el turó on el vent li raspallava el pelatge i des d'on contemplava l'ombra dels núvols a les falques de les muntanyes. El llop va sentir el fred, la por als caçadors, la queixalada de la gana. Però per damunt d'aquells neguits, el llop va sentir-se viu com no es podien sentir els gossos, als quals, l'home, a poc a poc, havia robat les ganes de fer carreres perllongades.

JOAN DE DÉU PRATS, Cavall Fort, núm. 919.

1. Respon aquestes preguntes.

- Per què el llop decideix deixar el bosc?
- Amb què es disfressa el llop per entrar a la ciutat?
- Com s'alimenta el llop a la ciutat abans de ser adoptat?
- Qui adopta el llop?
- Què se li desperta al llop quan torna al camp?
- Després de córrer sense parar, a quin lloc torna el llop?
- Quines tres coses dolentes torna a sentir el llop?

- Què havia robat l'home als gossos?
2. Enumera els personatges del conte:
 3. Fes un breu resum del plantejament o inici:
 4. Explica breument el nus o desenvolupament:
 5. Explica el desenllaç o final:
 6. Diques si t'ha agradat el conte i explica per què:
 7. Inventat un altre final que a tu t'agradi més.
 8. Proposa un altre títol per a aquest conte:
 9. Explica una narració que coneguis en què el protagonista també sigui un animal. El text ha de tenir, com a mínim, 100 paraules.

Text 6: Catalunya, en alerta per la sequera.

1. Llegeix aquesta notícia.

Si les pluges no arriben s'establiran limitacions en determinats consums d'aigua per a la indústria, l'oci i l'agricultura.

Catalunya pateix un dels períodes de sequera més rigorosos dels darrers anys, amb les reserves dels embassaments per sota del 50 % de la seva capacitat. De fet, des de l'any 1945 no s'havien viscut una tardor i un hivern tan secs com els d'aquest any, una situació que encara seria pitjor si no fos per l'alt nivell d'aigua que hi havia emmagatzemada gràcies a l'abundant règim de pluges dels anys anteriors. Davant aquesta situació, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), organisme dependent del Departament de Medi Ambient i Habitatge, ha presentat al Govern de la Generalitat una proposta de decret de sequera per economitza l'aigua emmagatzemada als pantans. La norma restringeix els

usos del recurs entre aquells que no siguin imprescindibles per a la població. Si continua sense ploure en les properes setmanes, Medi Ambient haurà de destinar temporalment a la població cabals d'aigua que estaven concedits per a altres usos. Així, les restriccions retallarien el proveïment d'aquesta matèria primera de la xarxa per al rec agrícola, la jardineria i la que es fa servir als camps de golf, així com els aprofitaments hidroelèctrics de l'aigua (la regulació d'embassaments i cabals per fabricar electricitat) i determinats usos industrials.

2. Respon aquestes preguntes:

- Quin és l'estat dels embassaments a Catalunya?
- Des de quin any no s'havia viscut una situació semblant?
- Quin organisme ha presentat unes mesures davant d'aquesta situació?
- Quines restriccions s'aplicaran?

3. Busca un antònim (paraula que significa el contrari) d'aquests mots en les 10 primeres línies del text.

Marxen:	sobre:	incapacitat:
humits:	baix:	escàs:
darrere:	prescindibles:	acaba:

4. Escribe sis mesures que tu pots prendre a casa teva per reduir el consum d'aigua.

5. Pensa en un paisatge que sigui molt sec i que tingui molt poca aigua, pensa també en un altre paisatge que sigui molt humit i on hi hagi aigua per tot arreu. Fes una redacció de més de 100 paraules en què comparis els dos paisatges i en què acabis triant quin t'agrada més i per què.

REPÀS GENERAL D'ORTOGRAFIA

1. Torna a escriure aquestes frases posant en plural les paraules en negreta.

a. La **meva amiga** per esmorzar sempre **menja una llesca** de pa amb **fruita fresca**.

b. La **poca esperança** que **tenia la va** perdre en saber qui **seria la seva propera rival**.

c. No li **agrada la resposta ambigua** que li **dóna la professora** cada vegada que li **pregunta si creu que pot aprovar l'assignatura**.

d. En **aquella comarca** parlen **una llengua molt antiga i autèntica**.

e. **Aquesta pintora** dibuixa **una franja groga** al voltant de **la figura humana**.

f. L'**organitzadora** de l'expedició no **s'espanta** tot i l'**amença de pluja**.

2. Completa aquests mots amb les lletres *a, e, o* o *u* i després escriu-los a la frase adequada segons el seu significat.

__valuació, r__ncor, m__ntanya, av__rrir, av__riat, rèt__l, ass__ssinats, m__ravellosa, t__rmell, b__tiletí

a. A la porta de l'ascensor hi havia un _____ que deia que estava _____.

b. Les pel·lícules de crims i _____ em fan _____ fins a badallar.

c. La vista que es contempla des del cim d'aquella _____ és _____.

d. He perdut el _____ de notes de la tercera _____.

e. Tot i que li havia trencat un lligament del _____ d'una puntada, no li guardava cap _____.

3. Escriu els verbs que tens a continuació al text de sota en primera persona del singular del present d'indicatiu.

sucar, dutxar-se, *llevar-se*, tancar, posar-se, sortir, preparar, vestir-se, baixar, agafar

Cada matí em llevo a les set. Primer de tot vaig al bany i _____ amb aigua freda. Després torno a l'habitació i em _____ ràpidament. Quan ja estic llest, vaig a la cuina i _____ un cafè amb llet i hi _____ un parell de magdalenes. Vaig al rebedor i _____ la jaqueta, _____ la cartera i _____ la porta sense fer soroll. _____ les escales ràpidament i _____ al carrer disposat a començar un dia nou.

4. Escriu els verbs que hi ha entre parèntesis en la forma adequada.

- a. Abans la fruita es _____ (*recollir*) a mà, sense cap ajut de maquinària.
- b. Espero que tots vosaltres _____ (*poder*) arribar a temps a la feina.
- c. Demà nosaltres _____ (*sortir*) una mica més tard.
- d. Avui he estat _____ (*tossir*) tota la nit.
- e. M'agradaria que elles _____ (*poder*) venir a la festa.
- f. No sé qui m' _____ (*escopir*) a l'abric.
- g. Els teus pares _____ (*voler*) que tornis a casa ara mateix.
- h. La vora dels pantalons ja te la _____ (*cosir*) demà.
- i. Podeu venir a casa nostra sempre que _____ (*voler*).

5. Escriu les formes que falten en els següents pretèrits imperfects d'indicatiu.

jo desava		tu empaitaves	
	nosaltres xerràvem		
			vosaltres rentàveu

6. Completa amb una *b* o una *v* aquests mots, després localitza'ls a la sopa de lletres i comprova que els has escrit bé.

a__et, a__ortament, __asc, __erruga, ca__all, co__ard, go__ern, mò__il, pro__ar,
re__entar

A	T	C	B	R	T	Q	W	E	C
T	N	Y	U	E	I	O	P	N	S
A	E	S	V	D	F	G	H	R	A
U	M	A	A	G	U	R	R	E	B
J	A	K	L	L	Ç	Z	X	V	V
N	T	M	I	D	R	A	V	O	C
E	R	B	R	T	Y	U	I	G	O
P	O	R	E	B	E	N	T	A	R
M	V	L	L	A	V	A	C	F	L
C	A	V	R	A	V	O	R	P	M

7. Completa els mots següents amb qualsevol d'aquestes grafies: s, ss, c, ç i z.

ma__ia, mo__egar, __ert, __ero, endre__ar, ma__ís, referèn__ia, bra__, ac__ió,
pre__èn__ia, pa__eig, tret__e, dan__a, __índria, pre__a, mo__o, na__i, fà__il,
misterio__a, velo__, bo__a, tendre__a, __endra, tro__, pi__cina, gro__a, en__endre,
auda__, pre__ió, po__eir, pin__a.

8. Has d'omplir cadascuna d'aquestes frases amb dues jotes i dues ges.

- Els __eranis als balcons a__uden a donar una imat__e més __uvenil a una finca.
- Al __uliol els __imnastes entrenen dues hores a la sorra de la plat__a per no sobrecarregar els __enolls.
- No afe__eixis __inebra a la meva beguda, que __o sóc qui porta el cotxe els di__ous.
- No vull que passe__em més per aquesta carretera tan llet__a, prefereixo pu__ar fins al turó per veure el paisat__e.
- El met__e li ha recomanat que porti mit__ons gruixuts i un calçat no gaire a__ustat per prote__ir els dits dels peus.

f. Perquè aquesta font ra__i a la primavera, cal que durant tot el __ener hi ha__i plu__a.

9. Completa aquests mots amb alguna d'aquestes grafies: x, ix, tx i ig.

__andall, cu__a, me__a, __arop, bo__, cré__er, mar__a, m__, tor__a, cartu__, te__it, mare__, __inès, fa__enda, to__o, mare__, pan__a, __uclar, merè__er, co__e, despa__, blanque__, __ocar, bru__eria, condue__, des__, escabe__, gru__ut, disbau__a, __arampió.

10. Escriu el mot que correspongui amb la definició i les lletres que et proposem; cal que tingui una ela geminada.

a. T _____ T: calma, pau.

b. C _____ B _____: contribuir, ajudar.

c. C _____ I _____: guardar moltes coses d'un mateix tipus.

d. C _____ C ____: posar.

e. E _____ T: molt bo.

f. I _____ L: que està fora de la llei.

g. I _____ Ó: alegria i esperança per alguna cosa que succeirà.

h. I _ T _____: llest.

i. N _____ A: narració llarga.

j. P _____ A: obra de cinema.

k. R _ B _____ - ____: revoltar-se, deixar d'obeir una ordre o una autoritat.

l. S _____ A: cada cop de veu en què es pot dividir una paraula.

11. Escriu correctament els deu mots entre els següents als quals els falta una *h*.

omicida, coet, umil, aderir, coesió, exaurir, cacauet, proibir, veicle, exuberant, ivern, armonia, subasta, orfe, orxata

S'escriuen amb *h*: *homicida*,

12. Subratlla la síl·laba tònica de cada mot i després col·loca'l a la columna que li correspongui.

decisió, màquina, únic, majoria, agricultor, música, ampolla, gener, fusta, química, company, gripau, arbre, sèmola, mosca, campanar, bateria, àliga, balcons, comprendre, èpica

Paraules agudes	Paraules planes	Paraules esdrúixoles
<i>Decisió</i>	<i>majoria</i>	<i>màquina</i>

13. Posa els quatre accents que falten a cadascuna d'aquestes frases.

- La violència no és cap solucio valida per a cap conflicte encara que sembli difícil trobar-la.
- Si volguessiu aconseguir el titol haurieu d'aprovar historia i tecnologia.
- Hauras de trucar per telefon a l'avia per avisar-la que dema anireu a visitar-la.
- Dijous no anire al gimnas porque tinc un compromís amb els meus cosins.
- De la natacio, l'unic esport que m'hauria agradat practicar i que trobo interessantíssim és el salt de trampoli.
- Amb els meus germans voliem anar d'excursio, pero a les noticies han dit que plouria.
- La nostra secretaria té una malaltia tan estranya que sempre li fan proves mediques a una clinica modernissima.
- Un capita de l'exercit sol tenir al seu carrec una companyia i un general un batallo.

14. Alguns dels mots següents han de portar accent a la e o a la o, fixa't en quins i després posa'l obert (´) o tancat (¨) segons convingui.

decidire, col·leccio, xemeneia, porta, mongeta, momia, molestia, tensio, coneixer, rebedor, finestra, portare, euforia, broquil, escopeta, esposa, manifestacio, apareixer, victoria, discussio, enten, bestia, perdre, esgarrifos, anemia, perdua, milions, excel·lent, trajectoria, cafe, mussol.

15. Escriu davant dels mots següents *el*, *la* o *l'* segons s'escaigui.

___ urbanització

___ informació

___ estil

___ òptica

___ intenció

___ univers

___ impressió

___ unió

___ informe

___ ull

___ única

___ antena

___ invent

___ espècie

___ urgència

___ inflamació

___ uniforme

___ atenció

16. Resol les sumes següents escrivint el resultat en lletres.

$$5 + 16 = \text{vint-i-un}$$

$$12 + 14 =$$

$$33 + 42 =$$

$$110 + 145 =$$

$$323 + 456 =$$

$$2.340 + 4.615 =$$

$$3.482 + 5.207 =$$

$$443.756 + 451.002 =$$

$$12.000.000 + 15.673.512 =$$

VOCABULARI

1. Col·loca les paraules següents en l'espai en blanc adequat de la recepta següent.

Rovells, desfet, minuts, ou, pols, forn, motllo

Pastís de xocolata

Ingredients:

- 6 rovells d'ou
- 6 clares
- 150 g de sucre
- 200 g de xocolata negra de cobertura
- 50 g de mantega
- farina

Per guarnir:

- nata muntada
- cacau en

Preparació:

Per començar, barregeu els rovells d'_____ amb el sucre en un bol.

Mentrestant, foneu la cobertura de xocolata al bany maria. Quan la xocolata s'hagi _____, afegiu-hi la mantega i remeneu-ho. Tot seguit, munteu les clares que haureu tingut a la nevera perquè es muntin bé.

A continuació, barregeu la xocolata, els rovells i el sucre i les clares muntades. Remeneu-ho i poseu-ho en _____ un per al forn.

Deixeu-ho coure al _____ a 180 graus durant 30 _____. Després, deixeu refredar el pastís, desemmotlleu-lo i emplateu-lo. I ja per acabar, decoreu-lo amb nata muntada i cacau en pols.

Autor de la recepta: Bàrbara Casanovas i Adrià Rusalleda

2. Escriu el nom de deu fruites

3. Escriu el nom de deu verdures o hortalisses

4. Escriu tots el nom de tots els coberts, estris i peces de roba que necessites per parlar una taula d'un dia de festa.

5. Escriu la recepta d'un plat que sàpigues fer seguint el model del pastís de xocolata. Si no en saps cap, demana ajut a qui vulguis de la teva família.

6. Escriu una definició per a cadascuna de les paraules següents.

tornavís:

toval·lola:

vorera:

matalàs:

cendrer:

migdiada:

tap:

crossa:

8. Fes una llista amb deu adjectius que descriguin com ets.

9. Fes una descripció de com a mínim 100 paraules de la teva habitació. Hi ha de sortir les mides, els mobles, els colors, els objectes que la decoren, etc.